

TYSVÆR VINDPARK AS

c/o Advokatfirmaet Thommessen v/advokat Bendik Christoffersen Postboks 1484

Vika

0116 OSLO

Vår dato: 03.04.2020

Vår ref.: 201306466-172

Arkiv: 511

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Anine Mølmen Andresen

aman@nve.no

NVE gir tillatelse til endringer på nettilknytningen av Tysvær vindkraftverk

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) gir Tysvær Vindpark tillatelse til endringer på den tidligere konsesjonsgitte kraftledningen mellom Hersdal/Tysvær vindpark og Klovning transformatorstasjoner. Vi gir tillatelse til endret mastetype på tre master langs Ådnavatnet, og bruk av mattgalvaniserte traverser og komposittisolatorer på hele ledningen fra vindparken til Klovning.

NVEs vedtak kan påklages

Tillatelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen kom fram eller klageren fikk eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket, jf. forvaltningsloven kap. VI. Vi presiserer at det kun er tillatelse til endret mastetype på mast 52-54, bruk av mattgalvaniserte traverser og komposittisolatorer som kan påklages.

Alle saksdokumenter er tilgjengelig på

<https://www.nve.no/konsesjonssaker/konsesjonssak/?id=14&type=A-1%2cA-6>

Parter (grunneiere, rettighetshaver og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (andre med spesielt nær rettslig, økonomisk eller faktisk tilknytning til saken og organisasjoner som representerer berørte interesser) har rett til å klage på vedtaket. Å avgi høringsuttalelse eller på annen måte bli orientert om saken gir ikke i seg selv gir klagerett på vedtaket.

En klage skal være skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes inn til NVE. Den bør inneholde en begrunnelse og opplysninger som gjør det mulig for NVE å avgjøre om klageren har klagerett. Etter forvaltningsloven skal NVE vurdere klagen og forberede saken før den sendes til Olje- og energidepartementet. Vi foretrekker at klager sendes til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Historikk i saken

NVE ga 20.12.2006 Tysvær Vindpark AS konsesjon til å bygge og drive Tysvær vindkraftverk (TV) med tilhørende nettilknytning. Det ble gitt konsesjon til et anlegg med samlet installert effekt inntil 39

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord

Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

MW, og til en ca. 10 km lang 66 kV kraftledning fra Hersdal til Klovning transformatorstasjon. NVEs vedtak ble stadfestet 24.06.2008, etter klagebehandling i Olje- og energidepartementet (OED).

I desember 2019 ga NVE tillatelse til spenningsoppgradering av nettilknytningen, fra 66 kV til 132 kV. Dette var begrunnet med at det var fornuftig for å forberede ledningen for en planlagt en generell spenningsoppgradering av nettet i området. Vi ga også tillatelse til økt transformatorytelse i vindkraftverket, og utsatt frist for idriftsettelse til 31.12.2021. Vi ga samtidig samtykke til ekspropriasjon for utvidelsene av rettighetsbeltet til ledningen, og godkjente MTA-planen for utbyggingen. NVEs vedtak fra desember 2019 er påklaget, og er nå til klagebehandling i Olje- og energidepartementet.

I konsesjonen fra 2006 og tillatelsen til endring av nettilknytningen fra 2019 er det spesifisert at den ca. 10 km lange kraftledningen mellom vindkraftverket og Klovning transformatorstasjon skal bygges med:

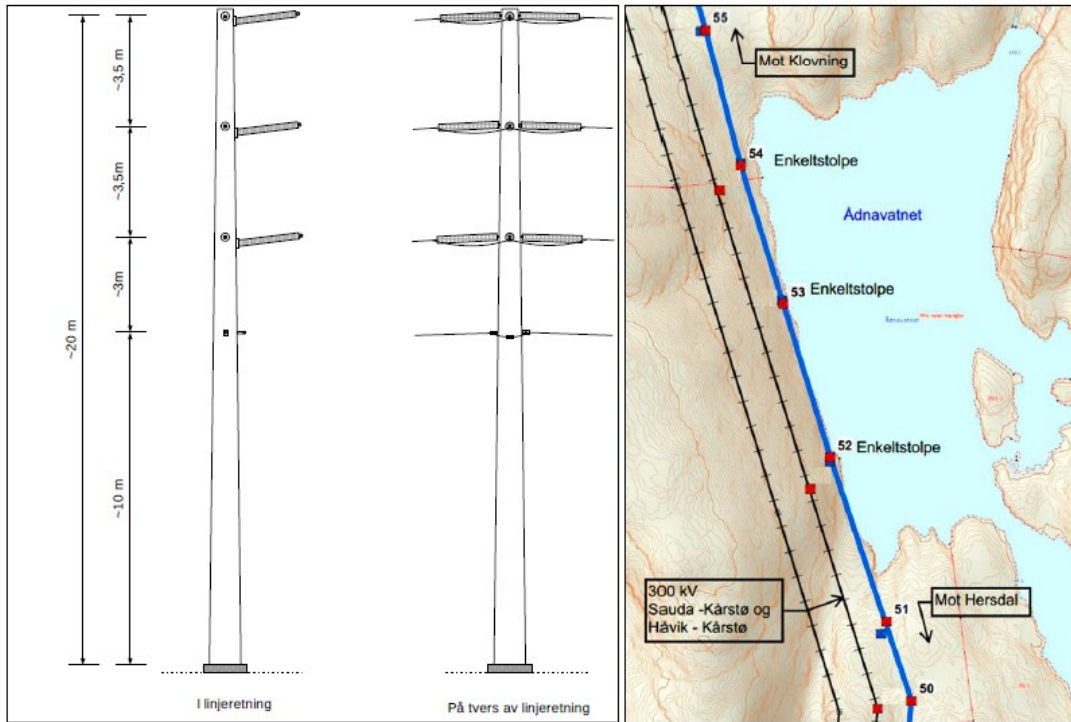
- 132 kV H-master i kreosotimpregnert tre (ev. limtre) med en høyde på ca. 15–20 meter og faseavstand på normalt 5 meter (kan økes på spesspenn).
- Traverser i stål/aluminium malt i brunt.
- Hengeisolatorer i herdet glass
- Linetverrsnitt FeAl 120
- Gjennomgående jordline, type OPGW på hele forbindelsen. På den overveiende del av strekningen legges denne som underliggende jordline, mens den i innføringsvernsonen, siste 800–900 meter inn til begge stasjoner, legges som én av to toppliner. Den andre topplinen vil være av type 1x Fe 50 mm² stålline.
- For innføring til transformatorstasjonene (100-200 m) er det gitt tillatelse til å etablere jordkabler med tverrsnitt TSLE 3x1x 630 mm² Al dersom det er nødvendig.

Søknaden

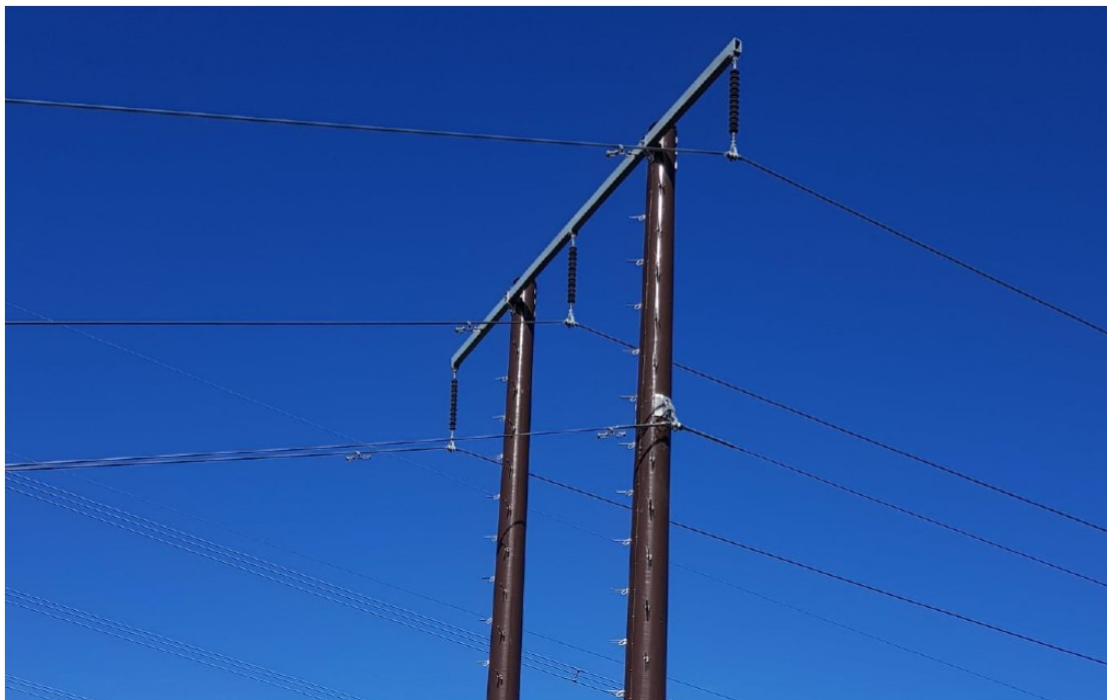
Tysvær Vindkraft sendte den 21.02.2020 endringssøknad til NVE for nettilknytningen. De søker om tre endringer:

- *Endret mastetype for tre master, ved Ådnavatnet*
De ønsker å bygge mastepunktene 52–54 med komposittmaster med en stolpe, fremfor H-master i tre med to stolper. Dette er begrunnet i krav fra Statnett om at det må være tilstrekkelig avstand mellom kraftledningen og Statnett sine 300 kV-ledninger Sauda–Kårstø og Håvik–Kårstø i samme område. Tysvær Vindkraft har oversendt bekreftelse fra Statnett på at den omsøkte løsningen ivaretar dette kravet. Figur 1 under viser en skisse av mastetypen, og hvilke mastepunkter det er aktuelt å bygge denne.
- *Endret isolatortype på hele strekningen*
I konsesjonen er det beskrevet at ledningen skal bygges med glassisolatorer, men Tysvær Vindkraft søker om å benytte grå komposittisolatorer i stedet. Dette er begrunnet med at det gir enklere og sikrere montasje, og det gir enklere drift og vedlikehold av ledningen.
- *Endrede traverser på mastene på hele strekningen*
I konsesjonen står det at ledningen skal bygges med brunmalte traverser i stål eller aluminium. Tysvær Vindkraftverk søker i stedet om å benytte mattgalvaniserte ståltraverser. Disse vil være grå. Begrunnelsen for valget er at når trestolpene eldes, vil de bli gråere i fargen. De mener

derfor at grå ståltraverser vil gi et mer helhetlig inntrykk av mastene på sikt. Figur 2 under viser grå traverser og komposittisolatorer.

Figur 1: Illustrasjon enstolpemast og kart over hvor de skal plasseres.

Figur 2: Eksempel på en mast med ståltravers og komposittisolatorer. Vi gjør oppmerksom på at masten på bildet er bygget i kompositt, og ikke i tre som er det mastene skal bygges med i denne saken.

NVEs vurdering av søknaden

Grunnet tiltakets begrensede omfang, har NVE i medhold av energiloven § 2-1 ikke sendt søknaden på høring.

NVE har ingen innvendinger mot at det benyttes komposittisulatorer på strekningen. Dette gir små, positive endringer i visuelle virkninger, da komposittisulatorer er mindre og gir mindre gjenskinns enn glassisulatorer. Det er også positivt at dette forenkler bygging/drift av ledningen.

Når det gjelder å bygge ledningen med mattgalvaniserte ståltraverser så er vi enig i at det kan gi bedre visuelle virkninger på sikt, fordi tremastene etter hvert vil bli gråere. Når ledningen er ny vil grå ståltraverser gi mer kontrast til de brune tremastene, men vi mener at de samlede virkningene over tid vil være tilnærmet like, og det vil ikke medføre en vesentlig endring fra den opprinnelige konsesjonsgitte løsningen. Normalt er den største ulempen med umalte ståltraverser at stålet er blankt når det er nytt, og dermed kan gi gjenskinns som er synlig på god avstand. I denne saken fremkommer det i søknaden at de planlegger å bruke mattgalvanisert (mattet) stål, som vil begrense gjenskinns-effekten. NVE mener dette er positivt, og vil bidra til at de visuelle virkningene av ledningen blir mindre også når den er ny. På sikt, når tremastene blir gråere i fargen, mener vi de visuelle endringene fra den opprinnelige konsesjonsgitte løsningen er små.

NVE har videre forståelse for at det er behov for å endre mastetype langs Ådnavatnet for å oppnå en tilstrekkelig sikkerhetsavstand til Statnetts ledninger i samme område. Tysvær vindpark har oversendt bekreftelse på at den omsøkte løsningen er akseptabel for Statnett. Den nye masten har linene hengende vertikalt fremfor i horisontalt planoppheng, vist på figur 1. Både det at mastene kan bli noe høyere og overgangene mellom planoppheng og vertikalt oppheng, vil kunne bidra til at ledningen blir mer iøynefallende. Mastene vil imidlertid ha god kamuflasje i terrenget i bakgrunnen sett fra vannet, som gjør de endrede visuelle virkningene begrensede i dette området. I forbindelse med høring av MTA-planen og søknad om konsesjonsendringer høsten 2019 uttalte Fylkesmannen i Rogaland at de mente det burde etableres fugleavvisere på mastene langs Ådnavatnet, for å redusere kollisjonsfaren i et registrert område for storfugl. Ettersom de nye mastene har liner i høyden, kan kollisjonsfaren for fugl øke. NVE kan ikke se at montering av fugleavvisere i dette området vil ha vesentlige negative virkninger, og kostnaden med tiltaket er liten. Vi mener derfor at det nå foreligger gode grunner til at linene mellom de mastene som behandles i denne saken bør merkes med fugleavvisere for å øke synligheten for fugl, og vil sette vilkår om dette.

NVEs vedtak

NVE mener de tiltakene Tysvær Vindkraft har søkt om ikke gir vesentlige endrede virkninger sammenliknet med den opprinnelige konsesjonsgitte løsningen. Vi vil derfor gi tillatelse til følgende endringer på den allerede konsesjonsgitte løsningen for den ca. 10 km lange 132 kV kraftledningen Tysvær vindkraftverk–Klovning transformatorstasjon:

- Bygging av mastene 52-54 langs Ådnavatnet med enstolpe brune komposittmaster. Det skal monteres fugleavvisere på linene mellom disse mastepunktene.
- Byggingen av ledningen fra Tysvær vindpark og til Klovning transformatorstasjon med mattgalvaniserte ståltraverser.
- Bygging av ledningen fra Tysvær vindpark og til Klovning transformatorstasjon med komposittisulatorer.

Vilkår

Tillatelsen gis med samme vilkår som tidligere gitte konsesjoner og tillatelser. Det skal sendes inn oppdatert MTA-plan for godkjenning til NVE.

Orientering av grunneiere/rettighetshavere og naboer

NVE ber om at dette brevet så snart som mulig blir sendt til berørte grunneiere/rettighetshavere på hele ledningen. NVE ber om en bekreftelse på at brevet er sendt ut med opplysning om dato for utsendelsen.

Orientering av systemansvarlig

NVE viser til forskrift om systemansvaret i kraftforsyningen. Konsesjonæren plikter å informere systemansvarlig i tråd med kravene i gjeldende forskrift. Nye anlegg eller endringer i eksisterende anlegg kan ikke idriftsettes uten etter vedtak fra systemansvarlig. Plikten til å informere systemansvarlig gjelder også ved senere endringer av anlegget som ikke utløser behovet for ny anleggskonsesjon.

Med hilsen

Rune Flatby
direktør

Lisa Vedeld Hammer
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Fylkesmannen i Rogaland
Grunneiere/rettighetshavere
HAUGALAND KRAFT NETT AS
Olje- og energidepartementet
Rogaland fylkeskommune
Statnett SF
Tysvær kommune
TYSVÆR VINDPARK AS v/Leon Eliassen Notkevich